



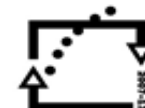
evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Představení projektu

CZ.1.07/1.2.00/14.0011

Centrum nových metod a příležitostí ve vzdělávání

13. ledna 2015

MŠMT

Základní údaje o projektu

- Realizátor projektu:
DENEb Int., s. r. o., právnická osoba působící ve vzdělávání
- Individuální projekt ostatní
- Doba realizace projektu: 1. 9. 2010 – 31. 1. 2013
- Udržitelnost výsledků projektu: 5 let
- 8 partnerů, z toho 7 škol a 1 nezisková organizace

Základní údaje o projektu II

- **Partneři projektu:**

ZŠ a MŠ Merhautova, Brno

ZŠ Škrobálkova, Ostrava-Kunčičky

ZŠ Masarykova, Valašské Meziříčí

ZŠ a MŠ Turkmenská, Vsetín

ZŠ a DD Sušilova, Zábřeh

SOŠMAP Brno

SŠSPaS Zábřeh

Petrov o. s., Brno – pracoviště Dětský dům Zábřovice

- **Spolupracující organizace:**

L'Institut international des Droits de l'Enfant – IDE, Sion, Švýcarsko
(Mezinárodní institut pro práva dítěte)

Jean Zermatten, předseda Výboru pro práva dítěte při OSN

Cíle projektu

- Vzdělávání pedagogů a pedagogických pracovníků partnerských organizací v oblasti mentorské práce a v oblasti práv dítěte
- Vytvoření vzdělávacích modulů pro vzdělávání pedagogů a pedagogických pracovníků a pro práci s dětmi na žáky v oblasti mentorské práce a v oblasti práv dítěte
- Ověření vytvořených modulů v praktické práci s dětmi a žáky na partnerských pracovištích

Cílové skupiny projektu

- **Pedagogové a pedagogičtí pracovníci** partnerských organizací
- **Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami** z partnerských škol a děti, se kterými v rámci volnočasových aktivit pracují pracovníci partnera Petrov, o. s. Většina dětí a žáků pochází ze sociálně vyloučených skupin obyvatelstva nebo ze sociokulturně odlišného prostředí.

Realizované klíčové aktivity projektu

- 1. Vzdělávání pedagogů, pedagogických pracovníků a pracovníků DDZ v mentoringu
- 2. Vzdělávání pedagogů, pedagogických pracovníků a pracovníků DDZ v oblasti práv dítěte
- 3. Vzdělávání pedagogů, pedagogických pracovníků a pracovníků DDZ v ICT
- 4. Příprava a zpracování výukových a výchovných modulů a materiálů pro ZŠ, MŠ, SŠ a DDZ
- 5. Mentorská práce na školách a v DDZ
- 6. Implementace pilotních vzdělávacích a výukových modulů do výuky na ZŠ, MŠ a SŠ a do činnosti DDZ
- 7. Semináře, workshopy a konference projektu
- 8. Závěrečná konference projektu

Informace ke klíčovým aktivitám projektu I

- V rámci cyklu vzdělávání pedagogů a pedagogických pracovníků proběhlo:
- Osvojení a praktický nácvik metod, jak vytvářet celkovou atmosféru vstřícnou k právům dítěte a lidským právům, jak vést děti ke kritickému myšlení, uvědomování si své role ve svém životě i v širším okolí své komunity, města, dále metod, jak poskytovat prakticky zaměřenou výuku o právech dítěte a o lidských právech, jak vést děti a žáky ke vnímání vlastní spoluzodpovědnosti za dění kolem nich, k podpoře aktivního občanství, respektu, toleranci, atd.
- Osvojení a praktický nácvik mentorských metod práce s jednotlivci i ve skupině a cílené mentorské práce s atmosférou kolektivu

Informace ke klíčovým aktivitám projektu II

- Na projektové vzdělávání navázalo vytvoření vzdělávacích modulů, ve kterých byly nové metody a poznatky zakotveny a které představují zdroje základního teoretického zázemí a praktických příkladů a návodů k mentorské práci a výchově k právům dítěte v kontextu lidských práv.
- Moduly byly podrobeny odborným oponenturám, které provedli nezávislí experti na inkluzivní vzdělávání, speciální a obecnou pedagogiku, aj. Připomínky oponentů byly do modulů zapracovány.
- Po vytvoření modulů následovalo jejich praktické ověření při práci s cílovou skupinou dětí a žáků na pracovištích partnerů. Získané poznatky z pilotního ověření byly do modulů také zapracovány.

Přehled vytvořených modulů

- Mentoring a využití jeho metod v mateřské škole a v přípravných třídách
- Mentoring a využití jeho metod na základní škole
- Mentoring a využití jeho metod na střední škole
- Mentoring a využití jeho metod pro práci s dětmi a žáky ve volnočasových aktivitách
- Vzdělávání v oblasti práv dítěte pro pedagogy a pedagogické pracovníky v mateřské škole a v přípravných třídách
- Vzdělávání v oblasti práv dítěte pro děti a žáky na základní škole
- Vzdělávání v oblasti práv dítěte pro pedagogy a pedagogické pracovníky na základní škole
- Vzdělávání v oblasti práv dítěte pro studenty středních škol
- Vzdělávání v oblasti práv dítěte pro pedagogy a pedagogické pracovníky na střední škole
- Vzdělávání v oblasti práv dítěte pro děti a výchovné pracovníky ve volnočasových aktivitách

Využití modulů k mentorské práci v praxi

- Zavádění aktivizačních metod do výuky
- Realizace projektové výuky
- Zkvalitnění komunikace s rodiči
- Realizace volnočasových a prázdninových aktivit
- Zakládání a posilování funkce parlamentu
- Podpory participace žáků na chodu školy
- Podpora individuálního přístupu k žákům

Mentoring

- **Mentorský vztah** je založen na vzájemné spolupráci dvou rovnocenných partnerů. Mentor podporuje a vede žáky k rozvoji v oblasti, která je zajímavá, ve které mohou přirozeně vyniknout, ale i tam, kde k úspěchu potřebují něčí pomoc a podporu.
- **Mentoring:**
 - učí dobrým příkladem
 - pomáhá hledat cesty, jak dojít k cílům, které si žák a mentor společně stanovili
 - nabízí podněty a nápady
 - pomáhá zvýšit sebevědomí

Moduly k metodám mentorské práce

- Společný teoretický základ a jádro sdělení
- Odlišná funkce v různém prostředí:
 - MŠ: tvorba bezpečí, důvěry v instituci, přátelského a partnerského vztahu: dítě - rodič - mentor
 - ZŠ: podpora motivace k vědění a vzdělávání, podpora participace dětí na jejich vzdělávacím procesu
 - SŠ: podpora profesní motivace, kritického myšlení, aktivismu nejen ve škole, ale i ve společnosti
 - Volnočasové aktivity: prevence sociopatologických jevů, smysluplné trávení volného času

Hodnocení projektu ze strany pedagogů a pedagogických pracovníků

- Zlepšení motivace dětí ke vzdělávání
- Individuální přístup
- Zavedení metody komunitního kruhu
- Zlepšení klimatu ve třídě a ve škole
- Upevnění a prohloubení vzájemné důvěry mezi žáky a učiteli
- Zlepšení komunikace a spolupráce s rodiči žáků
- Sblížení komunity díky společným aktivitám
- Nové metody práce a obzory, změna myšlení v práci pedagogů

Co říkají žáci?

- Učitelé se nás častěji ptají na náš názor, společně diskutujeme a hodnotíme průběh i výsledky vyučování, diskutujeme o tom, co je potřeba zlepšit, co se nám povedlo.
- Rádi pracujeme s portfolii, je to zábavné a hodně se při tom naučíme.
- Spory a hádky řešíme diskuzí a hledáním spravedlivého řešení.
- Ve třídě si se spolužáky pomáháme.
- Ve škole se cítíme bezpečně, zlepšuje se klima školy a také vztahy mezi žáky.
- Žáci jsou ve škole podporováni, aby každý zažil úspěch a ve škole se mu dobře dařilo.

Práva dítěte

Rovina teoretická: Vzdělávání o právech dítěte v kontextu lidských práv

- nediskriminace
- ochrana před násilím
- nejlepší zájem dítěte
- participace
- spolupráce s rodinou
- cíle vzdělávání
- související filozofické, právní a pedagogické otázky

Rovina praktická: Implementace modulů v praxi

- Metody práce ve skupinách
- Metody vedení diskuse
- Metody cíleného budování atmosféry v kolektivu
- Výchova ke kritickému myšlení a aktivnímu občanskému postoji
- Škodlivost trestů
- Význam vztahu učitel - žák

Participační procesy

- Parlamenty
- Třídnické hodiny
- Komunitní kruhy
- Běžné vyučování
- Projektové vyučování

Skutečná participace dětí na rozhodovacích procesech

- Opravdová a otevřená komunikace
- Výměna informací
- Skutečný vliv dětí na chod školy
- Budování partnerského vztahu dětí a dospělých

Praktický význam lidskoprávních otázek

Výchova, která dětem či studentům dává smysl, navazuje na jejich zkušenosti a ukazuje své použití v jejich světě.

Výchova k aktivismu

- vztah k místu, komunitě, sobě
- vnímání lidskoprávních problémů
- znalost lidskoprávních organizací a příkladů aktivismu
- ochota vyvinout úsilí ke změně
- dovednosti a sebevědomí
- vědomí spoluzodpovědnosti

Kam jsme došli?

- z role hlavního herce ve třídě do role režiséra dění ve třídě, kde hlavní role hrají samy děti.
- při sporech a řešení konfliktních situací z role soudce do role moderátora.

- význam osobního a profesního růstu pedagoga pro to, aby mohl dobře pedagogicky pracovat a pro osobní uspokojení z práce.
- význam pochopení práv dítěte a lidských práv.
- vnímání vlastních předsudků, svých vlastních reakcí a nejistot, jako základ pro dobrou práci s žáky a studenty.

- dokáží s dětmi odhalovat lidskoprávní aspekty dění kolem nich - komentovat zprávy a události ve městě i v širším záběru.
- význam upřímného a partnerského vztahu, jaký budují se svými žáky a studenty a jeho významu pro celé pedagogické výchovné působení i výuku.
- význam upřímného a partnerského vztahu, jaký budují se svými žáky a studenty a jeho významu pro celé pedagogické výchovné působení i výuku.

Výsledky dotazníkového šetření mezi dětmi

Použity dvě metody:

- pomocí strukturované diskuse nad slabikářem práv dítěte pro mladší děti
- klasický dotazník pro děti starší

Výsledky u mladších dětí

- mají základní představu o obsahu jednotlivých práv dítěte
- jsou zvyklé se bavit o problematice práv dítěte
- vnímají svá práva a povinnosti

Výsledky dotazníkového šetření mezi staršími dětmi

Bezpečí – základ práce a života ve třídě a škole

- výsledky většinou pozitivní, ale ne všude, někde výsledky odpovědí zejména nejstarších žáků skeptické - necítí se bezpečně, ani nevnímají jednoznačně postoj pracovníků školy.

Práva dítěte a lidská práva jako téma vyučování

- všude se stala běžnou částí vyučování.
- pravidelné průběžné probírání lidskoprávních aspektů běžného dění a zpráv posiluje vnímání praktického významu

Nediskriminace - ve třídě, postoj jednotlivých dětí a postoj pracovníků zásadní ve vztahu k pocitu bezpečí.

Řešení sporů – obecně další prostor pro zlepšení, ale na většině pracovišť již nyní relativně pozitivní výsledky

Atmosféra ve třídě a škole – důraz na spolupráci a vzájemnou podporu, prostor pro dlouhodobé zlepšování, ale výsledky již nyní převážně pozitivní.

Vztah učitelů a dětí, důvěra k pracovníkům školy

- Výsledky pozitivní ve vztahu k učitelům, někdy nejednoznačné ve vztahu k dalším pracovníkům, zásadní zejména ve vztahu k bezpečnosti.

Aktivismus

- Děti znají nevládní organizace jako příklady aktivismu a uvědomují si svůj vliv na dění ve třídě i snahu učít je ovlivňovat širší dění kolem sebe. Zároveň ale často vnímají omezení svého vlivu.

Děkujeme za pozornost!

Petra Ali Doláková

Irena Čechová

Jana Foltýnová

Vlasta Petříková

DENEB Int., s.r.o.

Masarykovo náměstí 40/2

680 01 Boskovice

deneb.int@centrum.cz

www.cnmpv.cz